

Jeg kan ikke sige andet end, at jeg finder den stedfundne Løsning uheldig, baade formelt og reelt. Formelt finder jeg den uheldig, fordi det forekommer mig at være en irrationel og vilkaarlig Ordning, man er kommet til; og reelt finder jeg den uheldig, fordi det er en Ordning, som efter min Formening vil gøre det vanskeligere at faa Ministerposterne besat med dygtige Mænd fra det private Erhverv. Den vedtagne Ordning forekommer mig at have en i høj Grad baade hovedløs og hovedkulds Karakter. Man kan aldrig ved Lov skabe Sikkerhed for, at Ministre under Udøvelsen af Regeringsmagten handler honnet, lige saa lidt som man ved Lov vil kunne skabe Sikkerhed for, at Rigsdagsmænd ved Udøvelsen af deres Lovgiverarbejde ikke paa samfundsmæssig uforsvarlig Vis hypper private Kartofler.

Derimod mener jeg, at man ved en fast og nogenlunde skrap Ministerpensionslov kunde sikre Samfundet imod, at en hvilken som helst politisk Mindremand, der i et Aar eller to har siddet og figureret paa Ministerbænken, bliver livsvarig Statsparasit. Ved en Pensionslov, der f. Eks. fastsatte i alt 6 Aar som Grænse, altsaa tre Fjerdedele af to ordinære Valgperioder, vilde praktisk talt enhver fortjent Politiker, Mænd, som vide Kredse af Befolkningen gentagende har bevidnet Tillid, faa, hvad der med Føje kunde tilkomme dem. Det ærede Medlem Hr. Stauning har kun været Minister i 2½ Aar; men han bliver det igen og vil sikkert inden længe kunne se tilbage paa en Minister-tid, der sammenlagt udgør 6 Aar. Det er de fortjente Politikere, de, der virkelig har en anelig Ministergerning bag sig, det er dem og kun dem, der fortjener livsvarig Statspension; det er derimod ikke forbigaaende eller tilfældige Ministre.

Jeg tror derfor, at Samfundet havde været bedre tjent med en skrap Ministerpensionslov og slet ingen Lov med Hensyn til Ministrenes private Erhverv, højst en frivillig parlamentarisk Coutume som et naturligt Led af Rigsdagens Forretningsorden. Ministre maa i Spørgsmaalet om private Erhverv, synes det mig, sammenstilles med Rigsdagsmænd og ikke med Statsebedsmænd. En Embedsmand har hele sit Liv og Virksomhed fast knyttet til

Staten og de offentlige Anliggender, han har sin Pension paa Forhaand sikret. Her kan det være paa sin Plads ved Lov at sikre mod, at han, hvis Livsgerning er at varetage det offentliges Anliggender, har privat-økonomiske Bierhverv, der kunde friste ham til at lade uvedkommende Interesser influere paa hans Embedes Udøvelse. Men en Minister kommer ligesom en Rigsdagsmand normalt fra det private Erhvervsliv, han tilhører dette og vender efter kortere eller længere Tid tilbage til det.

Det er Indbildning at tro, at man, selv om man ved Lov forbyder Ministre i deres Funktionstid at have forskellige Bierhverv, formaar i nævneværdig Grad at forhindre, at de konfunderer private Interesser med Statens Interesser. Mod politiske Magtmisbrug er der ingen anden Garanti end den parlamentariske Kontrol. Om den er effektiv, beror paa de parlamentariske Moral. Er Moralen ormstukken, er det ørkesløst at lave en Ministerbenlov, og er den god, behøves der ingen Benlov.

Jeg ved, at Minister Estrup, da han i sin Tid paatænkte at foreslaa, at en privat Bane skulde gaa over til at blive Statsbane, solgte Aktierne i denne Privatbane, i hvilken han var Aktionær, flere Maaneder, før han forelagde Forslaget om Overgangen til Statsbane, og før noget Menneske vidste hans Hensigt. Men hvorledes skulde det være muligt ved Lov at forhindre Misbrug paa dette og lignende Omraader, hvis en Minister virkelig vil gøre sig skyldig i saadant? Det er en Kimære at tro, at man ved Lov kan skabe en Honnetitet, hvis den ikke er til Stede. Hvis det parlamentariske Flertal, der bærer en Politiker frem til en Ministerpost, ikke tør gaa ud fra, at denne Forudsætning, hans Honnetitet, hans Hæderlighed, hans Fairness, er til Stede og stadig vil vedblive at være til Stede, maa man hellere lade være at gøre den paa-gældende Mand til Minister.

Jeg skal herefter vende mig til Øjeblikkets mest brændende politiske Spørgsmaal og først og fremmest til den statsfinansielle Situation. Det er jo den finansielle Nedsikring, som er den højtaerede Regerings økonomiske Alfa og Omega. Paa Sommerens Møder har Ministrene pralet ikke blot med Nedsikringerne som en glimrende udført